

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА

Младеновац

Стојана Новаковић 2 ,011/8231-331,8233-417

e-mail: pss.kosmaj@eunet.rs

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Сектор за рурални развој

www.psss.rs

Садржај:

**Резултатима макрогледа пшенице, јечма,
тритикале и овса у 2012/2013.год.**

(Виолета Величковић дипл.инг.)

Пепелница дуње

(Михаиловић Тамара дипл.инг.)

Сузбијање корова у младим засадима

(Мијатовић Бојан дипл.инг.)

Нега засада јагоде после бербе

(Драгољуб Глишић, инг.)

Подстицаји у сточарству по кошници пчела

(Перић Предраг дипл.инг.)

Подстицаји у сточарству за краве дојиље

(Перић Предраг дипл.инг.)

Чишћење, прање и дезинфекција фарме за тов пилића

(Радовановић Бранислав дипл.инг.)

---

5. август 2013. године, тираж 300 примерака

РЕЗУЛТАТИМА МАКРООГЛЕДА ПШЕНИЦЕ, ЈЕЧМА, ТРИТИКАЛЕ И ОВСА У 2012/2013.год.

Основни подаци:

1. Назив стручне службе која изводи оглед: ПССС-Младеновац
2. Име стручњака за извођење огледа: Виолета Величковић дипл.инг.
3. Место извођења огледа: Бељевац, газдинство Вукадиновић Немања
4. Тип земљишта: гајњача
5. Предусев: соја
6. Предсетвена припрема земљишта: тањирање 2х, дрљање 2х
7. Норма ђубрења и време примене ђубрива:

	N	P2O5	K2O
- предсетвено:	24	100	4
- прихрана :	92		

- 20.10.2012.год. МАП 12:50:2 200кг/ха.
- 18.02.2013.год. УРЕА (46% N) 200кг/ха.

8. Датум сетве: 21.10.2013.год.

9. Примењена заштита :

- 30.04.2013.год. METMARK 10 g/ha, LODIN 400 g/ha, TREND 150 g/ha
- 18.05.2013.год. PROSARO 0,5 l/ha, FUNOMIL 400g/ha, KING 200 mg/ha

10. Датум жетве:- јечма 18.06.2013.год. ;

- пшенице и тритикале 04.07.2013.год.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ РЕЗУЛТАТА

Р.бр.	Сорта	Хектолитар у кг.	Влага %	Маса 1000 зрна	Принос кг/ха сведен на 13% влаге
1.	АВАНГАРДА	79,5	11,4	42	7020
2.	ФУТУРА	81,4	11,6	42	7080
3.	ПОБЕДА	79,9	11,7	46	7350
4.	РЕНЕСАНСА	81,3	11,5	43	7420 III
5.	СИМОНИДА	80,9	11,8	44	7380 II
6.	РАПСОДИЈА	81,0	11,6	43	7100
7.	ЗВЕЗДАНА	81,1	11,8	44	7250
8.	40С	78,5	11,6	41	7590 I
9.	НАТАЛИЈА	80,4	11,4	42	6750
10.	ARLEGUIN	79,9	11,5	38	6850
11.	ALINEA	81,2	11,7	40	6400
12.	КРУНА	80,5	11,6	41	6830
13.	ПЛАНЕТА	79,9	11,8	45	6720
14.	ТРИЈУМФ	76,1	11,4	44	6350
15.	ОДИСЕЈ	76,4	11,5	44	6550
16.	NS-ЈАДАР	51,2	11,9	31	3650
17.	КГ ГРАНД	70,9	12,1	43	6150
18.	КГ РЕКОРД	68,9	12,2	45	6100
19.	НС-565	68,5	12,4	42	5850
20.	НОНИУС	68,8	12,0	45	6200
21.	NS-ПИНОН	64,5	11,8	46	6100

Величковић Виолета дипл.инг.

ПЕПЕЛНИЦА ДУЊЕ

Проузроковач *Podosphaera clandestina*

Пепелница се развија на свим зељастим деловима дуње. Нарочито се болест развија на листу и зељастим леторастима. На овим органима први уочљиви симптоми се јављају у виду паучинасте превлаке на површини листа. Убрзо гљива почиње да спорулише и формира масу прашнастих спора. Услед тога се јавља слаба хлороза лишћа, али убрзо се и она појачава па настаје некроза. Услед развоја болести успорен је пораст и развој нападнутих органа, летораста остају краћи а заражени пупољци изумиру. У расадничкој производњи се нарочито негативно испољавају ефекти опадања лишћа. Услед успореног пораста, саднице захваћене пепелницом су слабијег квалитета. Код дуње у роду, при јаком развоју пепелнице умањена је родност, а услед превременог опадања лишћа слабији је квалитет плодова.

Пепелница дуње се обично не сузбија на стаблима на окућницама и викенд плацевима. Међутим, у плантажним засадама појава ове болести је значајнија и мора се вршити њено сузбијање. Зато се могу користити бројни фунгициди који се иначе користе за сузбијање пепелнице на другим воћним врстама. Добра заштита се постиже коришћењем протективних фунгицида (сумпор, Каратан), или системика (Олимп). Обично се са заштитом дуње почиње кад се уоче први симптоми. Два третирања током вегетације пружају успешну заштиту у нашим условима.

Михаиловић Тамара дипл. инг.

СУЗБИЈАЊЕ КОРОВА У МЛАДИМ ЗАСАДИМА

Сузбијање корова у воћњацима млађим од четири године постижу се сасвим задовољавајући резултати. У ову сврху се употребљавају комбинације хербицида чиме се постижу бољи резултати. У младим засадама (старијим од 1 године) јабуке, крушке, дуње, брескве, шљиве, трешње, вишње, кајсије и ораха, за сузбијање једногодишњих широколисних и травних корова у фази мировања воћа (новембар-март) треба користити препарате Goal 3-4 л/ха или Racer 25-ЕС 3 л/ха + Dual 500 3 л/ха или препарате Glifol 4-5 л/ха, Galop 3-5 л/ха и Bonasa 1 л/ха; уколико су присутни зимски корови, наведеним хербицидима се додаје хербицид Reglon 1 л/ха.

Уколико у току вегетације дође до појаве корова, једногодишњих травних као и вишегодишњих: зубача, пиревина, дивљи сирак, користи се један од селективних хербицида: Fusilade-super, Targa-super, Furore-super, Galant, Focus ultra. Ако су приступни широколисни корови, користити Bastu, Finale или Reglon.

За сузбијање корова у јагоди пре кретања вегетације (фебруар-март), користи се препарат Devrinol 50 WP 4-6 кг/ха, а за проширење деловања на травне корове може се користити препарат Venzar или Lenacil у количини 1,2 кг/ха. У пролеће када крене вегетације јављају се широколисни корови који се развијају из семена. У време појаве корова у фази 2-4 листа користити препарат Betanal 6 л/ха или Goltix 6-7 кг/ха.

Уколико се до цветања јагоде јаве једногодишњи или вишегодишњи травни корови могу се сузбити са једним од препарата: Fusilade-super, Gallant super, Furore-super, Targa-super, Focus ultra, Focus.

Мијатовић Бојан, дипл.инг.

НЕГА ЗАСАДА ЈАГОДЕ ПОСЛЕ БЕРБЕ

Јагода се код нас мало гаји на црној полиетиленској фолији. Овај систем гајења има више предности у односу на стандардни. Међутим, пошто код нас преовлађују засади јагоде без застирања површине земљишта, указујемо на агротехничке мере које треба преузети после бербе да би се у наредној години могла очекивати добра родност.

Припрема рода јагода, за наредну годину почиње завршетком бербе. Родни потенцијал за наредну годину формира се током септембра па све до половине новембра. У то време одвија се диференцирање цветних пупољака. Колико ће се диференцирати цветних пупољака највише зависи од примењених агротехничких мера после бербе, уклањања столона, одржавање и обрада земљишта, уништавање коровских биљака, ђубрења, наводњавања и заштита од биљних болести и штеточина.

После бербе јагода потребно је наставити уклањање столона са живићима у више наврата све док избијају. По правилу не треба дозволити образовање живића. Јагоде без столона и живића дају већи принос за 50-70%, од оних са столонима и живићима. Столоне се могу закидати маказама, или култиватором при редовној обради земљишта. Не треба их кидати вучењем јер се тиме повређују бокори јагоде.

Одржавање земљишта у чистој обради обавља се ради уништавања корова и чувања влаге у земљишту. Обрада земљишта треба да је плитка (5-6 цм, због плитког кореновог система биљака и обично се комбинује са уклањањем столона. Потребно је да засад увек буде без корова који се могу уништавати и хербицидима (**Фусиладе 1,5 лит/ха, Бетанол 3-6 лит/ха, Галант супер 1 лит/ха, Фокус ултра 1-3л/ха**

Основно ђубрење Н:П:К ђубривима потребно је извести у току Септембра, зависно од садржаја у земљишту, или оријентационо око 600 кг/ха 8:5:24 или 9:18:27 на средње обезбеђеном земљишту. Ђубриво је потребно унети у земљиште обрадом. Може да се обави додатно и преко лишћа неким од познатих средстава са макро и микро елементима. Овај начин ђубрења може да се примени заједно са средствима за заштиту.

Наводњавање треба да буде основа савремене производње јагоде јер ова воћна врста има великих потреба за водом због плитког кореновог система. Наводњавање се може обавити браздицама (ширине 10-15 цм.) натапањем по систему „ кап по кап“ и вештачком кишом.

У том периоду потребно је заштитити засад од **љубичасте пегавости лишћа**. Потребно је прскати препаратима: **Дитхан, Каптан, Манкогал-80, Пеннкозеб WG** у два наврата.

Прво прскање изводи се одмах после бербе, а друго почетком Септембра. Такође, се може применити и **Бакарни креч или Бакроцид**. Ако је старије лишће јаче захваћено овом болешћу, потребно је одмах после бербе сакупити, изнети из засада и запалити а затим засад заштитити предложеним пестицидима.

Глишић Драгољуб инг.

Саветодавац за воћарство и виноградарство

ПОДСТИЦАЈИ У СТОЧАРСТВУ ПО КОШНИЦИ ПЧЕЛА

На основу Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије је донело Правилник о начину остваривања права на подстицаје у сточарству по кошници пчела.

Овим правилником ближе се прописује начин остваривања права на подстицаје.

Право на коришћење подстицаја имају и правно лице, предузетник и физичко лице односно носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, које испуњава услове прописане законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју. Подстицаји се остварују на основу захтева који се подноси Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде- Управи за аграрна плаћања. Захтев се подноси за сваку календарску годину до 31.08. текуће године и то на Обрасцу- Захтев за подстицаје по кошници пчела за ____ годину.

Уз захтев се подноси и извод из евиденције о регистрацији пчелињака и пчелињих друштава на газдинству из Централне базе података о обележавању животиња који је оверен од стране овлашћене ветеринарске организације, као и копија уверења о здравственом стању животиња која је оверена од стране надлежног ветеринарског инспектора.

Висина подстицаја за кошнице пчела износи 500 динара по кошници.

Перић Предраг дипл.инг

ПОДСТИЦАЈИ У СТОЧАРСТВУ ЗА КРАВЕ ДОЈИЉЕ

Право на коришћење подстицаја имају и правно лице, предузетник и физичко лице - носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства под условом да је:

1. уписано у Регистар;
2. пријавило врсту и број животиња;
3. извршило обележавање и регистрацију грла у Централној бази;
4. да је носилац власник грла односно власник грла може бити и члан пољопривредног газдинства подносиоца захтева.

Подстицаји се остварују за краве дојиље старости преко 24 месеца. Оне морају да припадају товним грлима чисте расе: херефорд, шароле, лимузин, абердин ангус, шорторн, белгијско плаво, кијанина, ромањола, маркиђана и блонд аквитен. Ове расе морају да припадају стаду намењеном за узгој телади за производњу меса.

Захтев се подноси Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде- Управи за аграрна плаћања. Он се подноси за сваку календарску годину до 31 јануара наредне године и то на Обрасцу- Захтев за подстицаје за краве дојиље за __ годину. Уз захтев се подноси и копија пасоша за говеда, извод из главне матичне евиденције за краве дојиље које припадају товним грлима чисте расе који мора бити оверен од стране одгајивачке организације и извод из евиденције о регистрацији пољопривредног газдинства и броју животиња на газдинству из Централне базе података о обележавању животиња који је издат и оверен од стране овлашћене ветеринарске организације.

Подстицаји за краве дојиље износе 20.000 динара по грлу.

Перић Предраг дипл.инг

ЧИШЋЕЊЕ, ПРАЊЕ И ДЕЗИНФЕКЦИЈА ФАРМЕ ЗА ТОВ ПИЛИЋА

Одмах после завршетка това бројлера, фарма се чисти, пере и дезинфикује. Пошто се у живинарству поштује правило све унутра, све напоље, фарма се мора у што краћем времену припремити за нов турнус.

На живинарским фармама не постоје уређаји за чишћење простирке већ се то чини обичним ручним алатом. Најчешће се користе лопате и колица, док на великим фармама које имају велика врата користе се трактори на које се агрегатира утоваривач, или потисна греда који имају функцију да у што краћем року и са мање људског рада очисте веће бетонске површине и то од неколико стотина, до неколико хиљада квадратних метара. Одмах пошто смо очистили објекат од простирке, приступа се прању подних површина чистом водом. Прање се обавља шмрковима или помоћу уређаја за прање под високим притиском. И један и други начин су прихватљиви јер је потребно добро опрати подну површину. После прања, подови се дезинфикују 2-3% NaOH (каустичном содом) која има улогу да бактерије које су се још ту задржале уништи и тако спречи њихово размножавање. Натријум хидроксид има бактериостатичку (спречава размножавање бактерија) и бактерицидну (убија бактерије) улогу. На овај начин уништава се већина изазивача болести перади и тако спречава избијање болести у јату бројлера. Тиме се онемогућују економске штете које настају масовним угинућем пилића.

После дезинфекције фарме подна површина се поново пере од NaOH. Препоручује се да се после овог поступка објекат „одмори“ 21 дан, како би смо били сигурни да изазивачи болести (бактерије) више нису присутни на фарми. Међутим, у пракси имамо све чешће појаве да се непоштује време за „одмор“ објекта, већ се одмах након дезинфекције и сушења насељава новим турнусом бројлера, како би се искористило време за тов већег броја пилића у току године.

Оваква пракса може међутим скупо коштати фармера, јер поједине бактерије и поред детаљног прања и дезинфекције могу остати на поду и у повољним условима се размножити на милионе и проузроковати болест живине.

Радовановић Бранислав дипл.инг.